

DIGITALIZACE DOKUMENTŮ VE ZLÍNSKÉM KRAJI

Digitalizace a navazující projekty Zlínského kraje

Ing. Vítězslav Mach

Krajský úřad Zlínského kraje, oddělení informatiky

Hlavní témata

- ☐ Digitalizace, cíle projektu a jeho přínosy
- ☐ Dlouhodobé ukládání digitálních dokumentů
Krajský digitální repozitář (KDR)
- ☐ Zveřejňování digitálního obsahu (ZDO)

ZÁKLADNÍ INFORMACE K PROJEKTU „DIGITALIZACE DOKUMENTŮ VE ZLÍNSKÉM KRAJI“

- Realizován v rámci projektu „Rozvoj eGovernmentu ve Zlínském kraji“ s finanční podporou IOP
- Digitalizace byla realizována formou „služby“
- Termín realizace - 12/2011- 12/2013
- Dodavatel digitalizace – společnost EXON s.r.o.
- Finanční objem - 6,3 mil. Kč vč. DPH (5,2 mil. Kč bez DPH)
- Rámcová smlouva (jednotkové ceny)
- Současný stav- objem cca 14 TB dat
- Cca 460 000 stran (*ks bez rozlišení formátu*)

Hlavní cíl projektu

- digitalizace „ohrožených“ fondů
- navržený fond rozdělen do 3 kategorií dle priority

Výsledek digitalizace

- digitalizované obrazy ve dvou kvalitách (archivní a uživatelská)
- metadata (popisná, technická, administrativní)
- technické parametry obrazových informací a datové standardy definovány ve smlouvě

Uchování stavu digitalizovaných fondů po stránce obsahové

Zdokumentování fyzického stavu dokumentů v čase digitalizace
(*zajímavá informace pro další generace badatelů, archivářů*)

Účastníci projektu

- Hvězdárna Valašské Meziříčí
- Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně
- Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně
- Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně
- Muzeum regionu Valašsko
- Muzeum Kroměřížska
- Slovácké muzeum v Uherském Hradišti
- EXON s.r.o.- realizátor digitalizace

Odborná spolupráce na projektu

- Společnost BACH systems s.r.o, příprava popisných metadat muzejních sbírek
- Krajská knihovna Františka Bartoše - Ing. Jan Kaňka, vedoucí Útvaru odborných činností, metadata knihovních fondů
- Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, PhDr. Blanka Rašticová, muzejní sbírky, koordinace muzejních sbírek
- Národní knihovna (NK), validace metadat dle standardu NDK

Přehled digitalizovaného materiálu

Monografie (vydané po roce 1800 včetně)

- 610 monografií s celkem 99 084 stran ve formátu A2 – A5

Staré tisky (vydané do roku 1800)

- 41 starých tisků o 21 916 stranách ve formátech A1, A3, A4 a A5

Periodika (noviny, časopisy, výroční zprávy apod.)

- 53 periodik s celkem 316 024 stran ve formátu A2 – A5

Kartografické materiály, plány

- 1 028 kusů ve formátu A1 – A5

Listiny, dokumenty a plakáty

- 59 dokumentů o 1 273 listech ve formátech A2 – A6

Fotografické a skleněné negativy

- 1 912 políček filmových
- 1 600 políček na skle

Filmy

- v délce trvání 860 min.

Realizace a technické řešení digitalizace

- **Příprava dokumentů k digitalizaci** (zajišťovaly paměťové instituce, realizátor, administrace procesu, smlouvy, předávací protokoly, velké vytížení lidských zdrojů v institucích)
- **Digitalizace dokumentů** (zajišťoval realizátor, způsob se liší dle typu digitalizovaného dokumentu)
- **Vytěžování digitálních dokumentů** (sběr a tvorba popisných, administrativních, technických a strukturálních metadat, u knihovních fondů dále vrstva OCR – převedení obsahu na text)

- **Zpracování metadat** (spojení metadat technických, administrativních a popisných – uložení do balíčků PSP)
- **Fyzické ověření správnosti obsahu** digitalizovaných dokumentů (fyzická kontrola, zajišťovaly instituce)
- **Ověření správnosti struktur** pro vstup do dalších systémů (KDR, Zveřejnění atd. , zajišťoval KÚ, validátory dat BACH+NDK)

Výsledkem činností jsou předaná data digitalizovaných dokumentů v odpovídajících datových strukturách (digitální obrazy + metadata)

Přínosy digitalizace

- **Střednědobý přínos...**
(„vyšší“, lepší ochrana originálů, s existencí a používáním digitálních kopií se sníží manipulace s originály)
- **Dlouhodobý přínos...** (uložení do KDR, migrace formátů, fixace stavu, jeho digitálního obrazu, fyzického stavu a obsahu v čase...)

Významným přínosem byla skutečnost, kdy díky moderním technologiím realizátora celého projektu bylo možné digitalizovat např. dokumenty velkých formátů, mapy, knihy a periodika. Bez finanční podpory projektu IOP by instituce nebyly schopny digitalizaci realizovat v určeném objemu vlastními zdroji.

KRAJSKÝ DIGITÁLNÍ REPOZITÁŘ (KDR)

Krajský digitální repozitář slouží jako dlouhodobé úložiště digitalizovaných dokumentů kulturních fondů Zlínského kraje.

Základní funkcionality KDR

- Antivirová karanténa
- Kontroly neporušitelnosti obsahu
- Možnost migrace obsahu KDR na nové formáty
- Historie všech operací s daty
- Vstupní a výstupní rozhraní

Výsledek využití vlastností KDR

Za dlouhé časové období nám na konkrétní dotaz systém KDR poskytne stejná data v požadované kvalitě, ale např. v úplně jiných, nových formátech. Vše včetně informací, zachycujících v čase všechny operace a činnosti, které se s dotázaným předmětem od vstupu do KDR uskutečnily (migrace, změny popisu, nové verze balíčků ad.).

ZPŘÍSTUPNĚNÍ DIGITÁLNÍHO OBSAHU (ZDO)

- **ZDO OFFICE modul** (příprava a popis dokumentů)
- **Portál eBadatelna** (vyhledávání a prohlížení zveřejněných dokumentů)

Modul pro přípravu dokumentů ke zpřístupnění (ZDO OFFICE)

- Import dokumentů z KDR
- Popis dokumentu
- Zatřídění do vyhledávacích filtrů (faset) – typy dokumentů, jazyk, téma, žánr, téma, autor ad.
- Nastavení způsobu a rozsahu zpřístupnění dle Autorského zákona
- Editace článků na portál
- Vytváření virtuálních výstav na portál eBadatelna

Webový portál eBadatelna Zlínského kraje

- Nástroj pro vyhledávání a zobrazování zveřejněných dokumentů připravených modulem ZDO OFFICE
- Poskytování dokumentů portálu eSbírky a EUROPEANA (technologie OAI-PMH)
- Možnost prohledávat externí zdroje – pokud jsou nadefinovány (smluvní vztahy, poskytované technologie OAI-PMH, Z39.50, SRU)
- Propagace článků na portále
- Propagace virtuálních výstav
- Služby pro ověřené uživatele (ověřená komunikace s badatelem)

Prostor pro Vaše dotazy ???

Děkuji Vám za pozornost.

Ing. Vítězslav Mach

oddělení informatiky KÚ ve Zlíně

vitezslav.mach@kr-zlinsky.cz